

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง พัฒนาจิตใจให้เรียนดี

ครูผู้สอน

ครูวรพรรณ ศรีอรุณ

ครูฉัตรรัตน์ ดิษฐวงศ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

บอกวิธีฝึกสมาธิด้วยการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนได้

๒.

ปฏิบัติสมาธิด้วยการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนได้

๓.

เห็นความสำคัญของการฝึกสมาธิด้วยการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

บริหารมือพัฒนาสมอง

??

คำถามชวนคิด

คำว่า “สมาธิ”
ในความคิดเห็นของนักเรียนนั้น
มีความหมายว่าอย่างไร

??

ความตั้งมั่นของจิต
หรือความมีใจตั้งมั่น

นักเรียนคิดว่า การทำสมาธิ
มีประโยชน์ต่อการเรียน
อย่างไรบ้าง

??

การทำสมาธินั้นช่วยให้มีความจำที่ดีขึ้น
มีความรอบคอบในการทำงาน
ไม่มีความผิดพลาด งานที่ทำมีประสิทธิภาพ

นักเรียนต้องการทราบวิธีการ
ทำสมาธิเพื่อให้การเรียนรู้
ของนักเรียนดีขึ้นหรือไม่

??

ต้องการทราบ
ว่ามีวิธีการทำอย่างไรบ้าง

วิธีการฝึกสมาธิในเรื่องของการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

การฝึกสมาธิ
มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิด
ความมุ่งมั่น แน่วแน่
ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

การฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน

การคิด การถามและการเขียน

จะทำให้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน

ได้มากยิ่งขึ้น

วิธีการฝึกสมาธิในการฟัง

๑. ฟังอย่างตั้งใจ

จนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่ฟัง

วิธีการฝึกสมาธิในการอ่าน

๒. อ่านอย่างตั้งใจ
จับใจความเรื่องที่ได้

วิธีการฝึกสมาธิในการคิด

๓. คิดเมื่อฟังและอ่าน
แล้วคิดตามอย่างมีเหตุผล

วิธีการฝึกสมาธิในการถาม

๔. เมื่อ ฟัง อ่าน คิด

แล้วเกิดความสงสัย

ควรถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

วิธีการฝึกสมาธิในการเขียน

๕. เมื่อ ฟัง อ่าน คิด ถาม
จนเกิดความเข้าใจ
แล้วควรจดบันทึกไว้
เพื่อกันลืม

คำถามชวนำแนวทาง

๑. ในระหว่างที่นักเรียนกำลังเรียนหนังสือ
เกิดมีเสียงรบกวนดังขึ้น นักเรียนมีวิธีอย่างไร
ที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน

??

มีสมาธิจดจ่อกับเสียงคำสอนของครู หากใจพลออกไป
รับรู้เสียงรบกวน ให้ดึงสติกลับมา แล้วใช้สมาธิจดจ่อ
อยู่กับเสียงคำสอนของครู ทุกคำพูด

๒. กรณีที่นักเรียนต้องกรอกข้อมูลส่วนตัว
เพื่อสมัครสอบ ซึ่งผิดพลาดไม่ได้
นักเรียนต้องใช้สมาธิในการกรอกข้อมูลอย่างไร

??

ทำใจให้เป็นสมาธิ จิตจดจ่อกับสิ่งที่
อ่านและเขียนอยู่เฉพาะหน้า
ไม่สนใจไปคิดฟุ้งซ่านเรื่องอื่น

๓. กรณีที่นักเรียนทำข้อสอบปรนัย
วิชาสังคม นักเรียนมีวิธีใด
ให้ใจคิดจดจ่อกับการทำข้อสอบ

??

ทำใจให้เป็นสมาธิ จิตจดจ่อกับการอ่านโจทย์
และคิดใคร่ครวญคำตอบ ไม่คิดฟุ้งซ่านเรื่องอื่น

๕ ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการฟัง
๒. นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการอ่าน
๓. นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการคิด
การถาม และการเขียน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการฟัง
๒. ครูให้นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการอ่าน
๓. ครูให้นักเรียนปฏิบัติสมาธิด้วยการคิด
การถาม และการเขียน
๔. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม

ปฏิบัติสมาธิในการฟัง
ให้นักเรียนฟังครูอ่าน
เรื่อง ด้วยแรงแห่งรัก
และฟังคำถามจากครู
เพื่อตอบคำถาม

ปฏิบัติสมาธิด้วยการอ่าน

โดยให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้

เรื่อง

“อยากเป็นคนเก่งต้องทำอะไร”

เมื่อนักเรียนอ่านเสร็จแล้วให้ยกมือ
และบอกบทความที่อ่านว่ามีอะไรบ้าง

อยากเป็นคนเก่งต้องทำอะไร

คิดในแง่บวก ทำทุกสิ่งอย่างเต็มกำลัง ทำตนเองให้สดชื่น
กระตือรือร้นอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตั้งเป้าหมายชีวิต
หาคนที่ตนเองชื่นชมเพื่อนำมาเป็นแบบอย่าง
สร้างรอยยิ้มอยู่เสมอ และที่สำคัญ
เรียนรู้ความผิดพลาดเพื่อจะเริ่มต้นใหม่ให้ดีกว่าเดิม

ปฏิบัติสมาธิด้วยการคิด การถามและการเขียน

เกมปริศนาตอบด่วน

โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน
อ่านคำถามที่ครูกำหนดให้ และให้เพื่อน
เขียนตอบด้วยมือข้างที่ตนเองไม่ถนัด
(ให้นักเรียนสลับกันถามตอบ)

น้องชายของแม่เรียกว่าน้ำ
แล้วน้องชายของพ่อเรียกว่าอะไร

อา

ถ้าจำเป็นน้องสาวของแม่
แล้วพี่สาวของแม่เราเรียกว่าอะไร

ป้า

ธนบัตร ๑๐๐ บาท ๑ ฉบับ
ราคากี่บาท

๑๐๐ บาท

ธนบัตร ๕๐๐ บาท ๑ ฉบับพับครึ่ง
เหลือราคากี่บาท

๕๐๐ บาท

คนปกติหัวใจอยู่ด้านไหน

ด้านซ้าย

คนปกติคว่ำซ้ายอยู่ด้านไหน

ด้านซ้าย

สรุปบทเรียน

การฝึกให้เกิดปัญญาในการเรียนต้องมีสมาธิ
ในเรื่องการฟัง การอ่าน การคิด การถาม
และการเขียน จะส่งผลให้เรามีการเรียนที่ดีขึ้น

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อ : _____ วัน เดือน ปี _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์หลักธรรมการไม่ทำความชั่วได้	☆☆☆☆☆
๓. วิเคราะห์หลักธรรมการทำความดีได้	☆☆☆☆☆
๔. ฝึกสมาธิการบริหารจิตเจริญปัญญา ด้วยการยืน การเดิน การนั่ง ได้	☆☆☆☆☆
๕. ฝึกปฏิบัติการสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาได้ถูกต้อง และจัดเรียงบัตรคำนมัสการพระรัตนตรัยได้ถูกต้อง	☆☆☆☆☆
๖. วิเคราะห์สถานการณ์ของการมีสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญาได้ และฝึกสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา จากการเล่นเกมได้	☆☆☆☆☆
๗. จำแนกประเภทของอายตนะภายในและอายตนะภายนอกได้ และวิเคราะห์สถานการณ์ของการฝึกกำหนดความรู้สึกด้วยอายตนะภายในและอายตนะภายนอกได้	☆☆☆☆☆
๘. ปฏิบัติการฝึกกำหนดรู้ในความรู้สึกได้	☆☆☆☆☆
๙. ปฏิบัติสมาธิด้วยการฟัง การอ่าน การคิด และการเขียน ได้	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน.....

☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

☆ ☆ จำนวน.....

☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

☆ ☆ ☆ จำนวน.....

สรุป: วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง

พอใช้

ค่อนข้างดี

ดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

มีสมาธิในการเรียน

มีมารยาทในการฟังและการพูด

ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

*หมายเหตุ : ครูเต็มประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนวางแผนพัฒนาตนเอง ตามธรรมชาติของแต่ละวิชาและสาระการเรียนรู้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

พุทธศาสนสุภชาติ

